

Prešovská univerzita v Prešove
Inštitút rusistiky
Filozofická fakulta
Akademický senát FF PU
Ul. 17. novembra 1, 080 78 Prešov

Sylabus predmetu

Kód predmetu: 1IRU/PMORJ/22

Názov predmetu: Morfológia RJ pre prekladateľov (*profilový predmet*)

Ukončenie: s Skúška (S), počet kreditov: 5

Skúška pozostáva z ústnej odpovede.

K príprave na skúšku posúžia priebežné testové zadania.

Vyučujúci: prof. PhDr. Ľubomír Guzi, PhD.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh vzdelávacích činností: Prednáška, Seminár

Rozsah vzdelávacích činností: 1,1 hod. týždenne, 3 za semester

Metóda vzdelávacích činností: Kombinovaná

Výučba: štvrtok, 18:25 - 19:10, online MS Teams

Stručná osnova predmetu:

1. Problematika slovných druhov v ruskom a slovenskom jazyku. Podstatné mená v ruskom jazyku, ich paradigmatica, gramatické kategórie. Rod podstatných mien v ruskom jazyku, osobitosť substantív „obščego roda“, rozdiely v rode medzi slovenskými a ruskými podstatnými menami. Skloňovanie podstatných mien, jeho osobitosti, akcentné typy podstatných mien, výnimky v skloňovaní.
2. Prídavné mená v ruskom jazyku, paradigmatica, rozšírené gramatické kategórie prídavných mien, skloňovanie prídavných mien. Stupňovanie prídavných mien ruského jazyka a jeho komparácia so slovenským jazykom.
3. Zámená v ruskom jazyku, ich klasifikácia a paradigmatica, ich komparácia so slovenským jazykom.
4. Číslovky ako slovný druh, osobitosti v rámci mien, defektnosť paradigmy,
5. Príslovky ako slovný druh.
6. Klasifikácia sloves podľa produktívnosti a neproduktívnosti. Slovesné triedy, skupiny a izolované slovesá s osobitou a defektnou paradigmou. Slovesný rod a slovesný spôsob v ruskom jazyku.
7. Klasifikácia prídavných mien v ruskom jazyku, ich osobitosti, tvorenie a pravidlá používania.
8. Prechodník ruského jazyka, tvorenie prechodníkových tvarov, prechodník ako aktívny prvok slovo tvorby a syntagmatických väzieb.

9. Spojky v ruskom jazyku, ich klasifikácia. Morfológické a syntaktické prepojenie spojok.
10. Predložky v ruskom jazyku. ich klasifikácia a viazanie na konkrétne pády.
11. Partitíva ruského jazyka, ich osobitosti a status v rámci existujúcich slovných druhov.
12. Citoslovčia ruského jazyka, ich vyjadrovanie a prepis do slovenského jazyka.
13. Modálne slová a predikatívy ako osobitné slovné druhy ruského jazyka. Ich vzťah k existujúcim slovným druhom, komparácia s obdobnou problematikou v slovenskom jazyku.

Odporúčaná literatúra:

- BALÁŽ, G. a kol. 1989. Sovremennyy russkij jazyk v sopostavl'eniji so slovackim. Morfológia. Bratislava: SPN.
- ISAČENKO, A.V. 1954, 1965. Grammaticeskij stroj russkogo jazyka v sopostavl'eniji so slovackim. Morfológia, č. 1. Bratislava
- BALALYKINA, E. A. 2003. Sovremennyy russkij jazyk. Morfologia. Časť 1. Kazaň: Izd-vo Kazansk. gos. un-ta.
- GUZI, Ľ. 2012. Morfológia ruského jazyka. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.
- KASATKIN, L.L., KLOBUKOV, E. V., LEKANT, P. A. 1995. Kratkij spravočnik po sovremennomu russkomu jazyku. Moskva: Vysšaja škola.
- LEKANT, P., GOŁCOVA, N., ŽUKOV, P. 2001. Sovremennyy russkij jazyk. Moskva: Vysšaja škola.
- LEKANT, P. A., DIBROVA, E. I., KASATKIN, L. L. 2000: Sovremennyy russkij jazyk. Moskva: Nauka.
- ROZENTAL', D., GOLUB, I. , TELENKOVA, M. 2002. Sovremennyy russkij jazyk. Moskva: Logos.

Aktualizácia 17.2.2025